

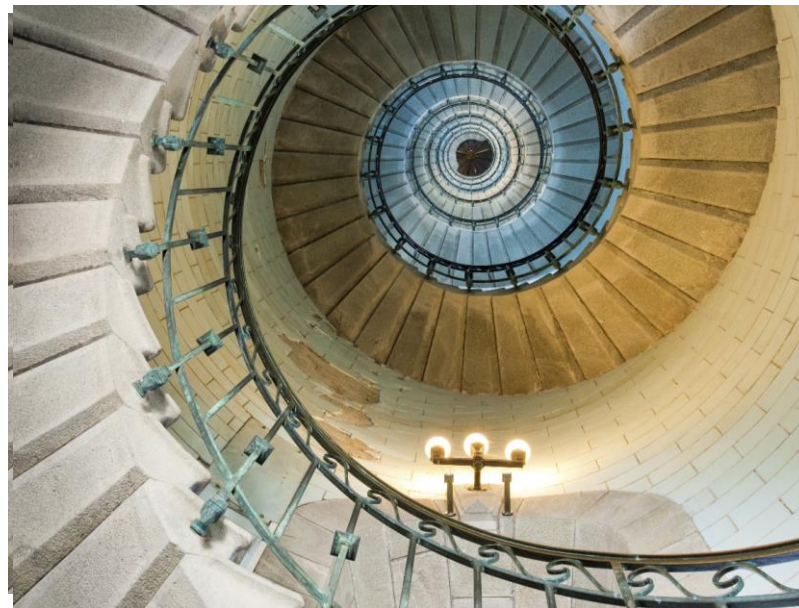
Högre utbildning i Sverige ur ett SYV-perspektiv

UKÄ, högskolefakta, antagning, distansutbildning, genomströmning, arbetsmarknad, kvalitetssäkring

Per Westman, strategi- och planeringsansvarig

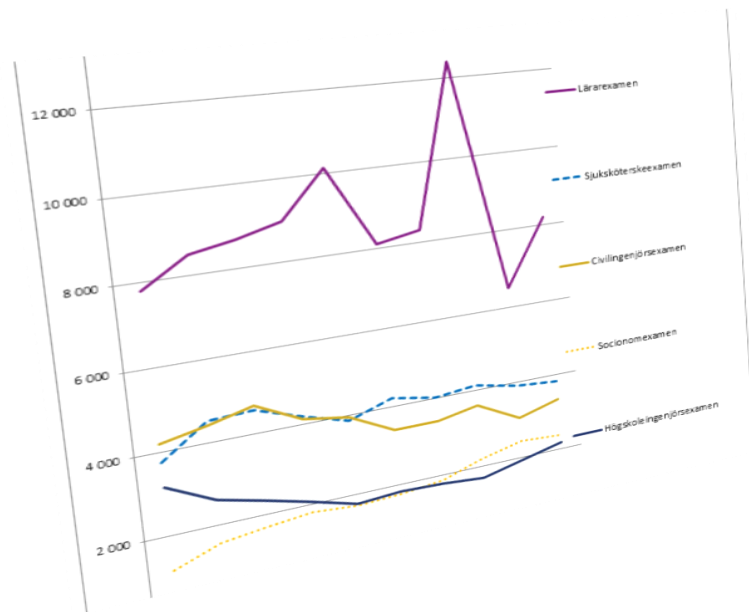
Universitetskanslersämbetet

- ger universitet och högskolor underlag för förbättring genom granskning och utvärdering
- bevakar studenternas rättssäkerhet genom tillsyn
- ansvarar för högskolestatistik och gör utredningar och analyser som underlag till bland annat regering och riksdag

Statistik och uppföljning

- analyserar och utreder högskolefrågor som underlag till bland annat regering och riksdag
- ansvarar för officiell statistik om sektorn
- deltar i internationellt statistiksamarbete och gör internationella jämförelser

Högskolefakta

Den svenska högskolan

49

Lärosäten och utbildningsgivare

18

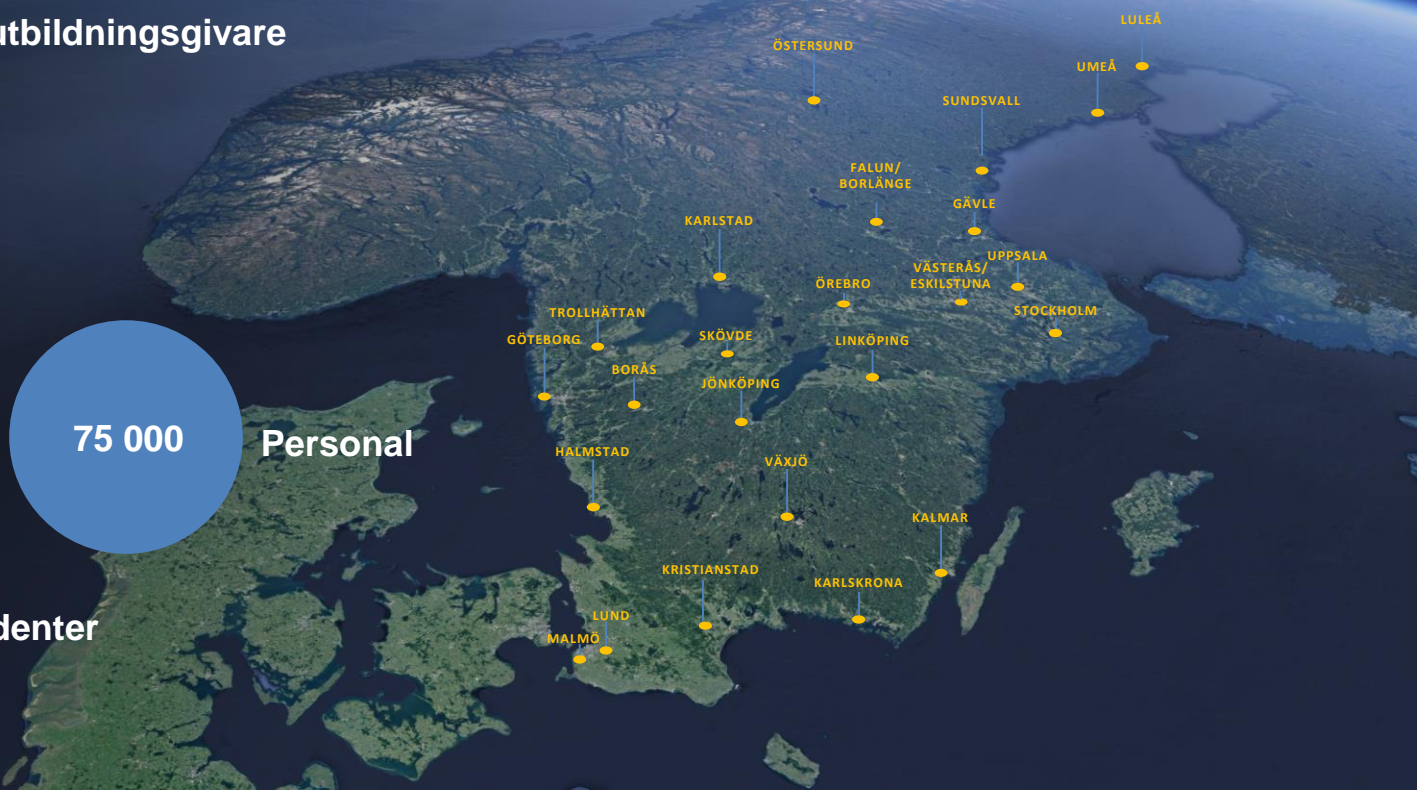
Varav universitet

75 000

Personal

350,000

Studenter

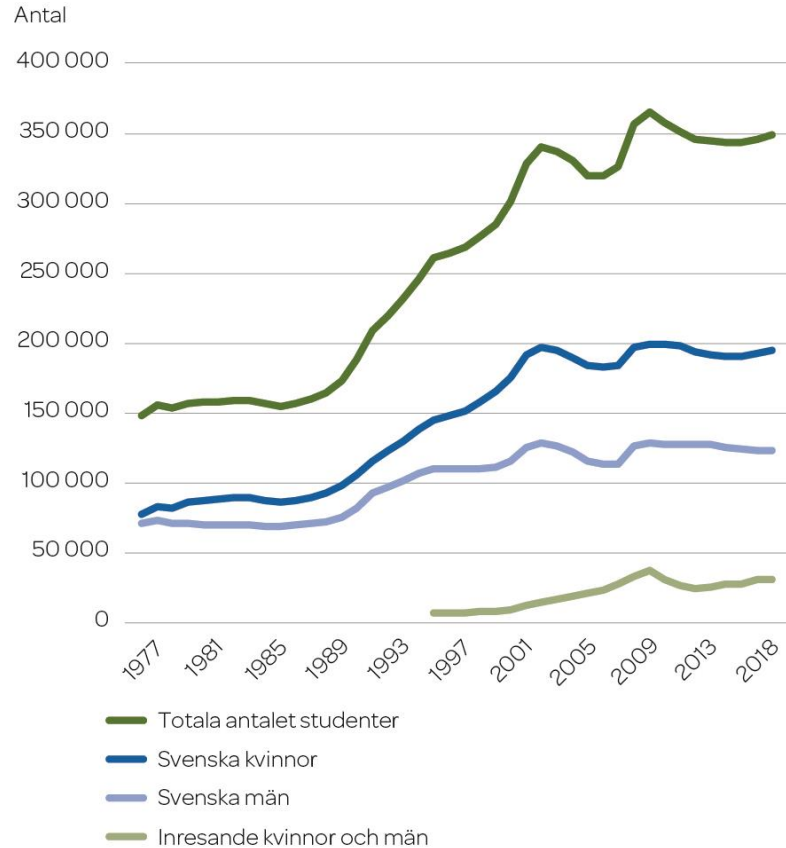

Sveriges största statliga verksamhet

- Kostnad 74 miljarder kronor 2018
- Finansieras till stor del med statliga medel
- Sett till antalet anställda är det den största sektorn

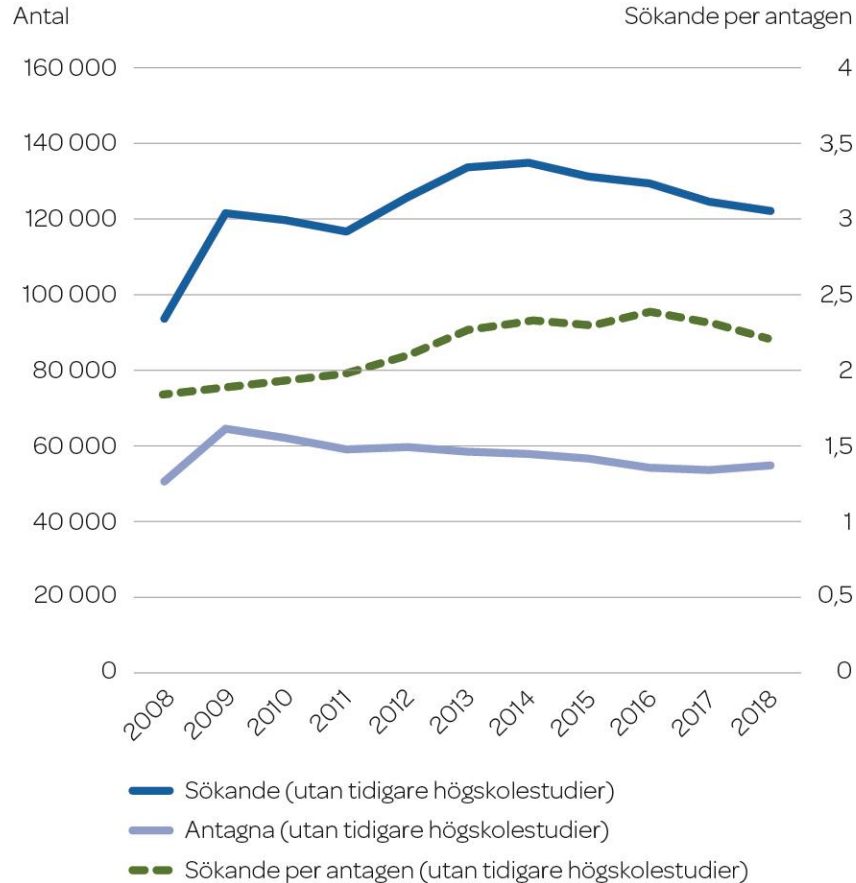

Högre utbildning under 40 år

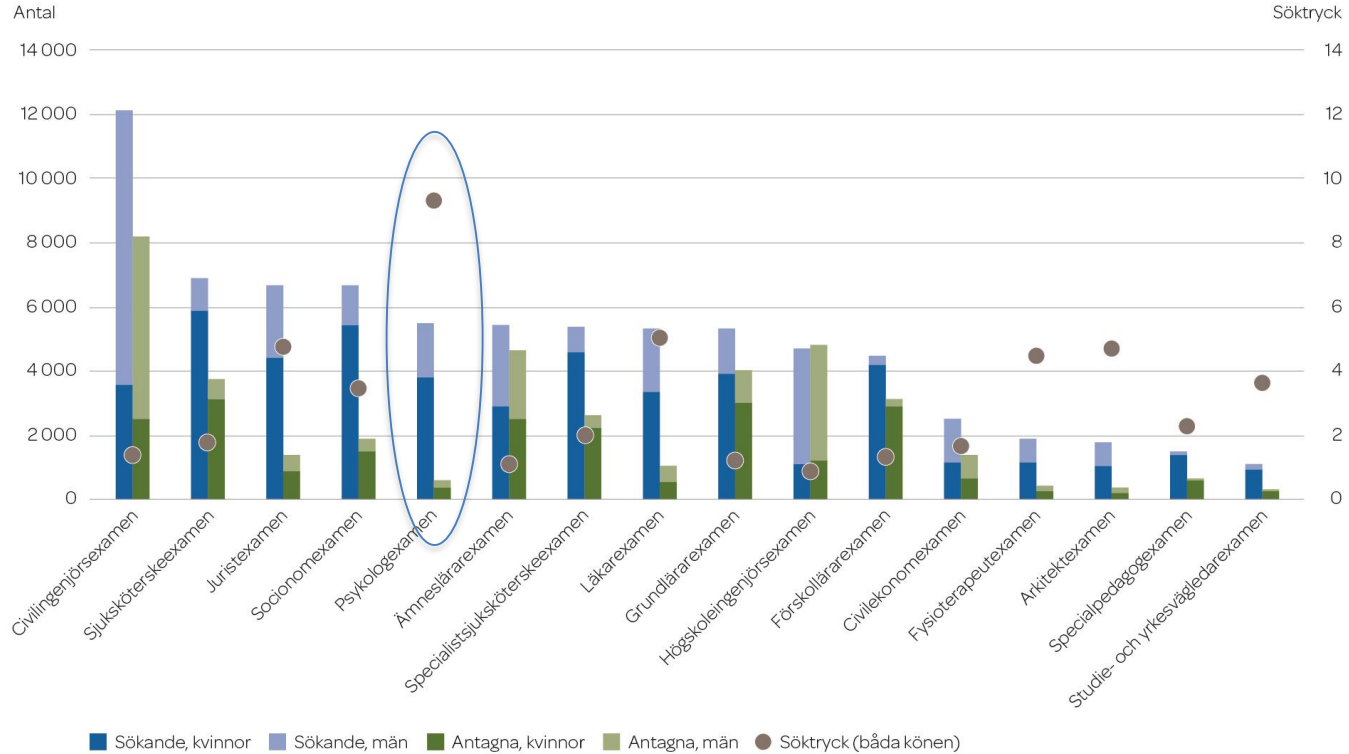

Antagning och söktryck

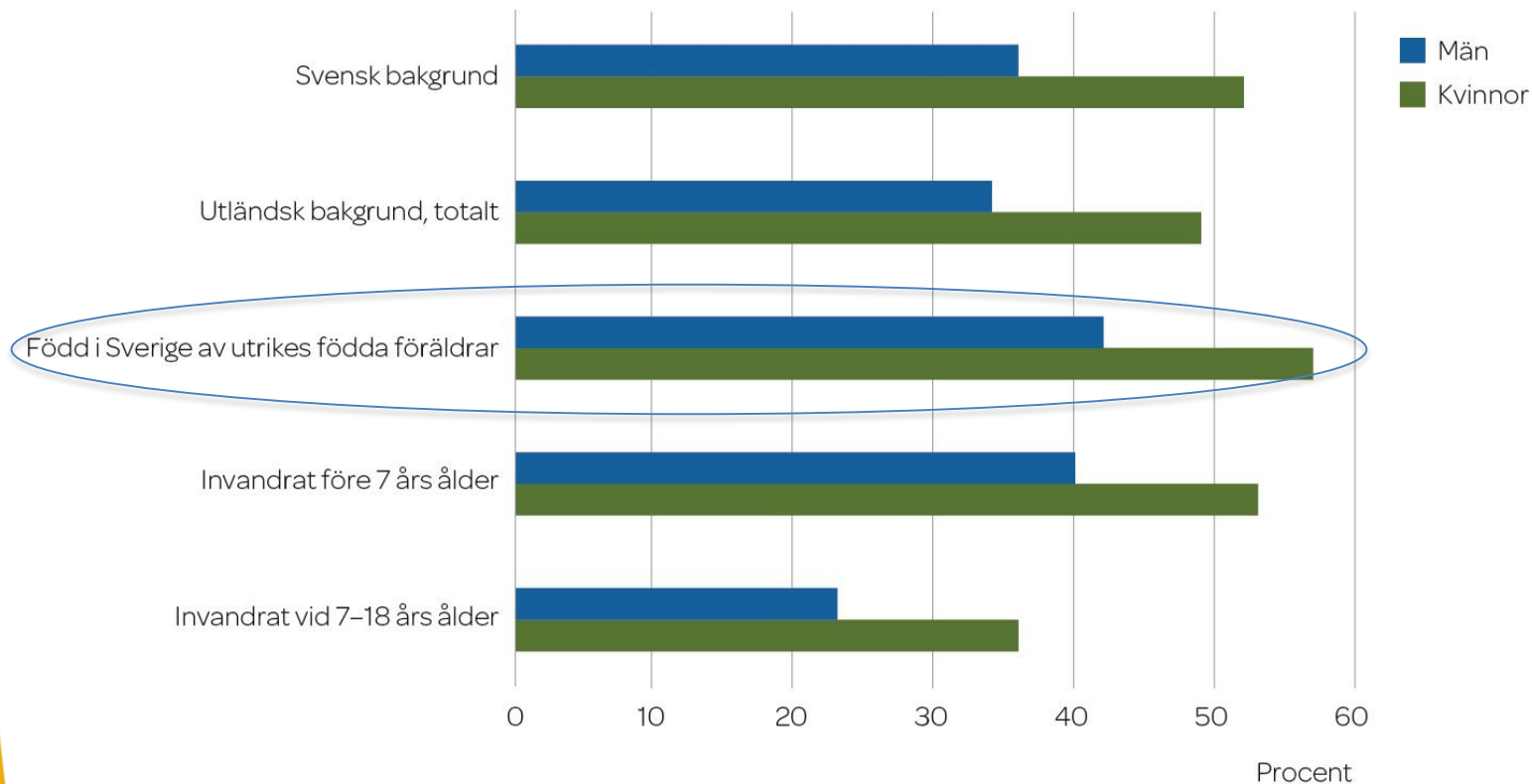
Sökande och antagna 2008-2018

Vad är eleverna intresserade av?

Andelen kvinnor och män som påbörjat högre utbildning

Påbörjat innan 25 års ålder, födda 1992

Breddad rekrytering

”Vi uppskattar att ytterligare drygt 5 000 studenter med goda betyg från gymnasiet skulle kunna rekryteras till högskolan varje år om den sociala snedrekryteringen inte varit så stark”

Potential för minskad snedrekrytering

	Gymnasiebetyg					
	Under 11	11_13	13_15	15_17	17_19	Över 19
Förgymnasial utbildning	11%	24%	46%	65%	73%	91%
Gymnasial <=2	7%	21%	38%	56%	73%	90%
Gymnasial >=3	11%	27%	44%	64%	78%	89%
Eftergymnasial <3	16%	36%	56%	73%	84%	93%
Eftergymnasial >=3	22%	46%	65%	81%	90%	95%
Forskarutbildning	37%	62%	83%	92%	94%	97%
Total	12%	31%	52%	71%	85%	94%

5 440

Distansutbildning

”..när man har villa, man och barn som man inte kan sälja är det enda alternativet”

”För att kvaliteten ska vara hög i de nätbaserade distansutbildningarna bör universitet och högskolor ges bättre förutsättningar och incitament att bland annat stötta sina lärare genom kompetensutveckling i nätbaserad pedagogik”

Program på distans 2006-2016

- Ökning med 88 % (antal registreringar) på 10 år
- 73 procent är kvinnor
- Prestationsgrad 89 % för kvinnor, 77 procent för män
- Specialistsjuksköterskeexamen, förskol- och grundlärarexamen vanligast

Studentmobilitet (2017/2018)

Inresande

37,800

Utresande

23,700

Vanligaste
studiedestination:

USA

UK

Australien

Polen

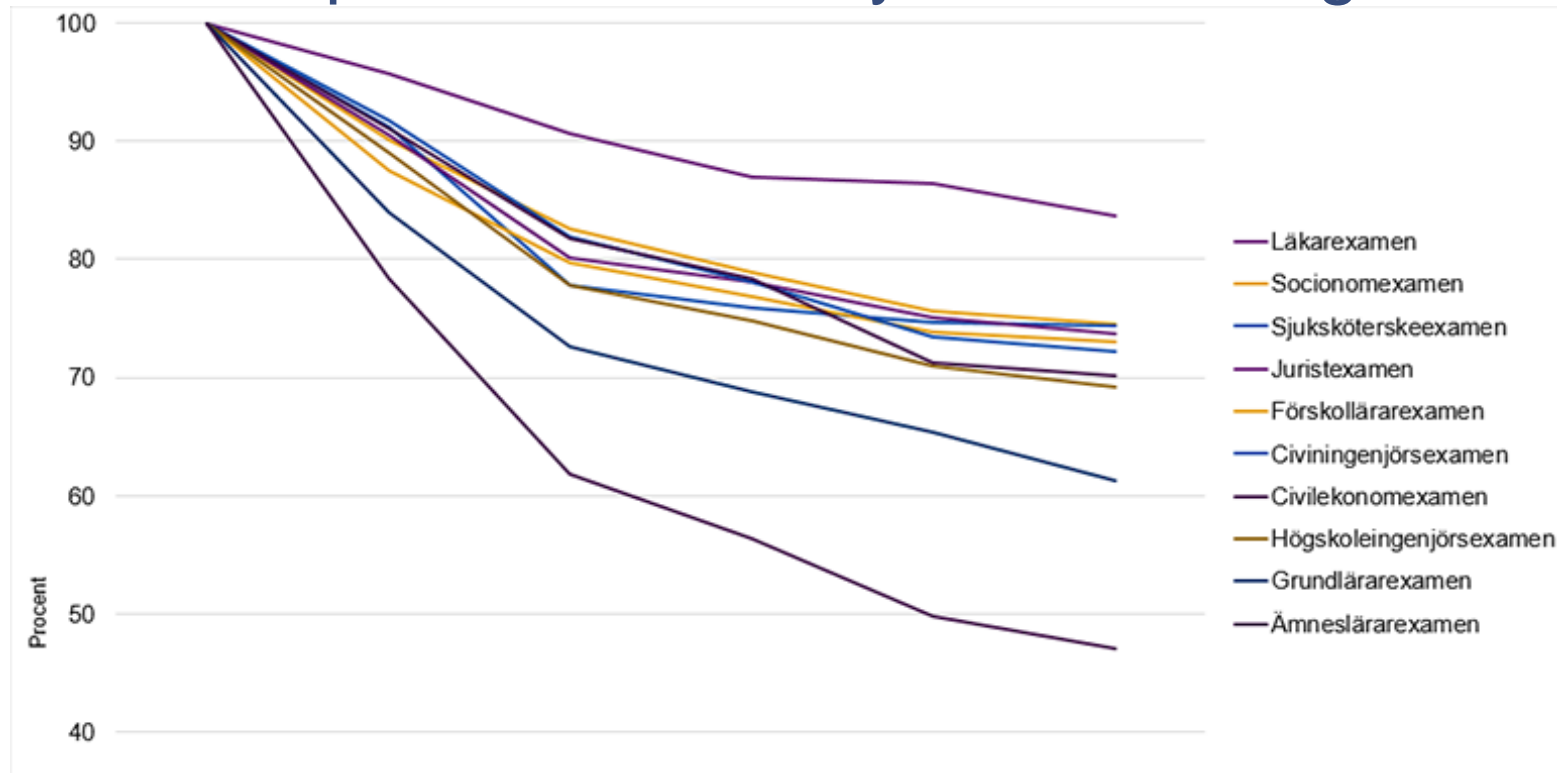
Danmark

Nederländerna

Genomströmning/avhopp

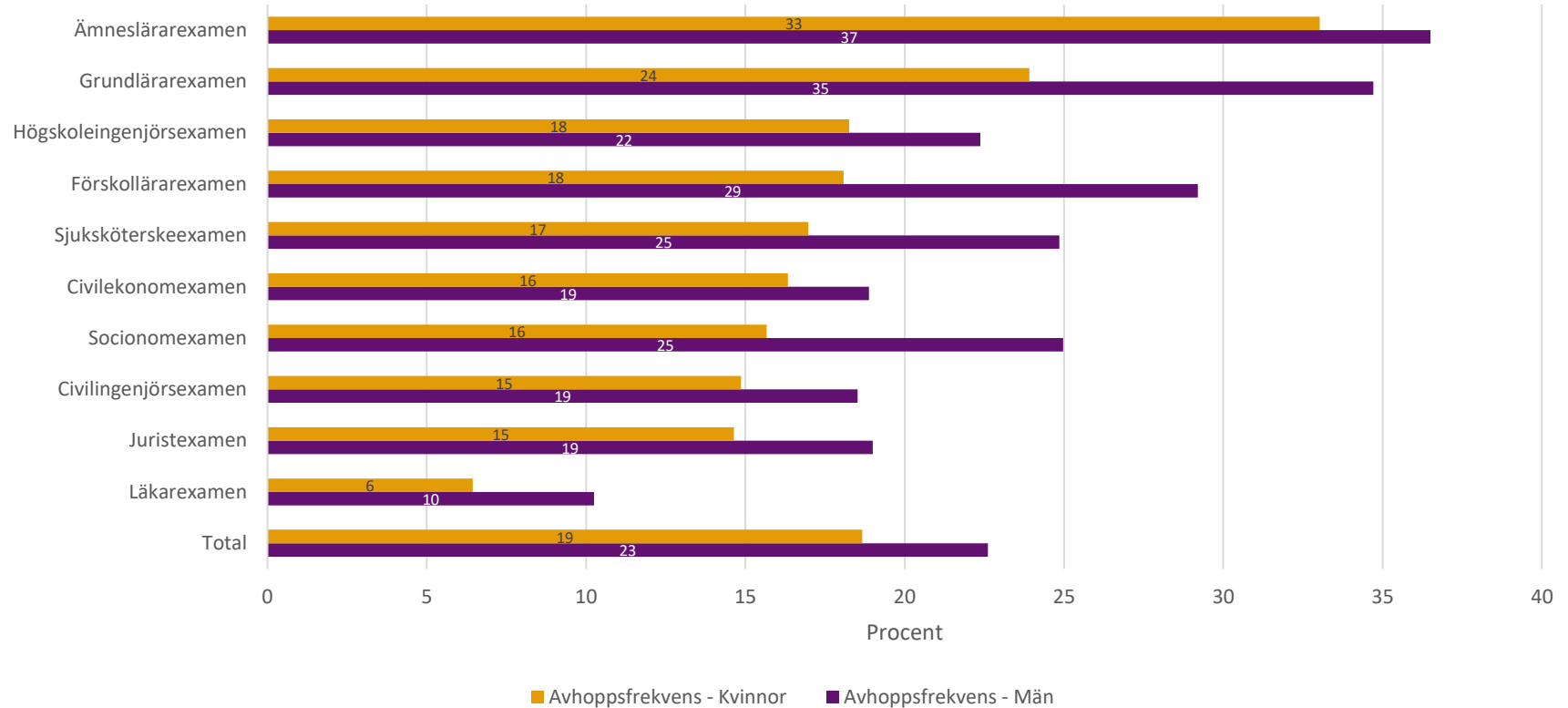
- Utbildning
- Social bakgrund (föräldrarnas utbildningsnivå)
- Kön
- Utländsk bakgrund
- Ålder

Kvarvaro på de tio största yrkesutbildningarna

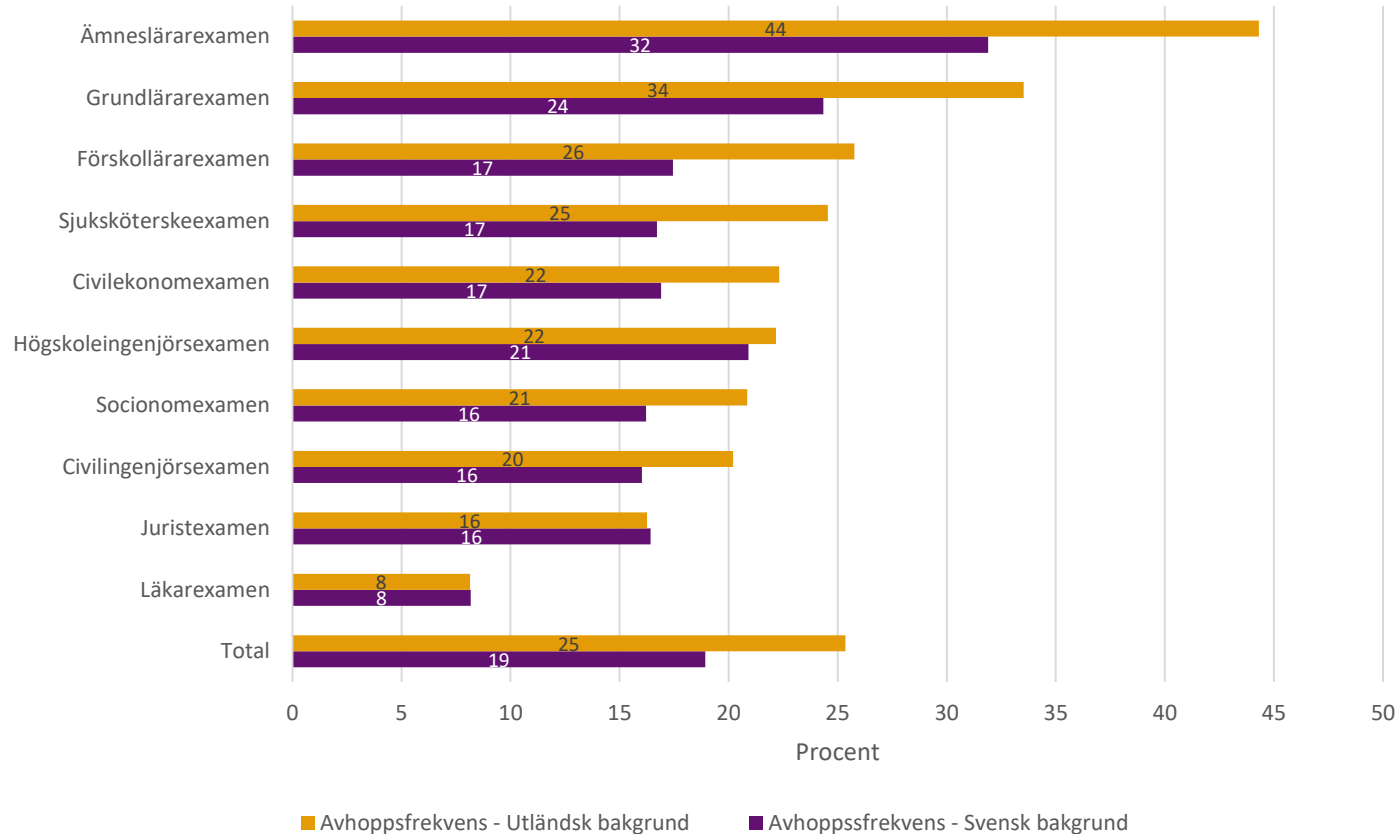

”Studenternas sociala bakgrund, mätt som den högst utbildade föräldrarnas utbildningsnivå, har stor betydelse för en mängd utbildningsutfall från grundskolan till högskolan. Men den förefaller inte påverka risken för avhopp i högre utbildning.”

Män hoppar av i högre grad

Studenter med utländsk bakgrund hoppar av i större utsträckning

Avhopp, logistisk regression (*"allt annat lika"*)

Socionom: Ålder och kön avgörande (män och yngre hoppar av i högre grad)

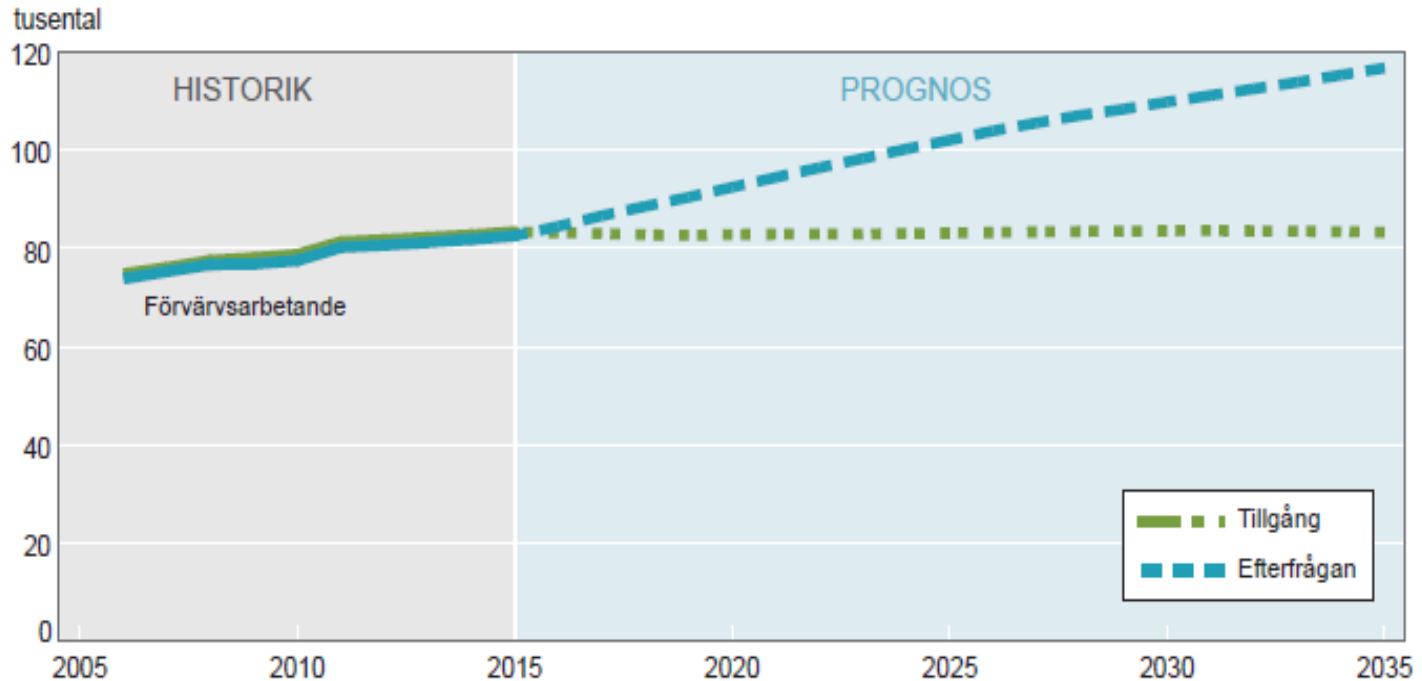
Sjuksköterskeutbildning: Utländsk bakgrund, män, yngre

Ämneslärare: Utländsk bakgrund, yngre

Arbetsmarknad

”För att täcka framtidens kompetensbehov inom offentlig sektor behöver 37 000 nybörjarstudenter välja utbildningar som är kopplade till bristyrken, fram tills 2035. Det motsvarar sex av tio ungdomar som har gått ut gymnasiet med grundläggande behörighet..”

Ämneslärare, prognos

15 yrken i offentlig sektor, tillgång och efterfrågan

Yrken	Examensfrekvens (procent)	Antal examinationsbehov per år	Antal nybörjarbehov per år	Antal nybörjare 2018	Skillnad antal	Skillnad andel
Arbetsterapeut	79	435	551	531	+20	+4 %
Barnmorska	93	442	475	397	+78	+20 %
Biomedicinsk analytiker	73	516	707	548	+159	+29 %
Fysioterapeut	78	707	906	703	+203	+29 %
Förskollärare	74	3 853	5 207	3 930	+1 277	+33 %
Grundlärare	69	4 348	6 301	4 006	+2 295	+57 %
Läkare	92	2 154	2 341	1 814	+527	+29 %
Röntgensjuksköterska	66	257	389	264	+125	+48 %
Sjuksköterska	82	4 289	5 230	6 140	-910	-15 %
Speciallärare och Specialpedagog	70	1 070	1 529	1 167	+362	+31 %
Specialistsjuksköterska	85	2 729	3 211	2 292	+919	+40 %
Tandhygienister	85	187	220	220	0	0
Tandläkare	83	301	370	397	-27	-7 %
Yrkeslärare	74	760	1 027	657	+370	+56 %
Ämneslärare	50	4 075	8 150	4 367	+3 783	+87 %
Totalt	–	26 119	36 602	27 433	9 169	+33 %

Uppdrag och rapporter

- [Följa upp pedagogiskt utvecklingsarbete](#)
- [Kompetensförsörjning av digital spetskompetens](#)
- [Universitet och högskolor, UKÄ:s årsrapport, 2019](#)
- [Framtidens vårdkompetens, uppdrag redovisat 2019](#)
- [Framtidens behov av högskoleutbildade, Rapport 2019](#)
- [Förkunskaper, social bakgrund och rekrytering, Rapport 2018](#)
- [Tidiga avhopp från högskolan, Rapport 2017](#)
- [Distansutbildning i svenska högskolan, Rapport 2017](#)

Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring

Granskningar av lärosätenas
kvalitetssäkringsarbete

Utbildnings-
utvärderingar

Prövningar av
examenstillstånd

Tematiska
utvärderingar

Utvärdering av lärarutbildningar

Utvärdering av förskolläro- och grundläroarutbildning.

67 utbildningar vid 20 lärosäten

32 ifrågasatt kvalitet

35 hög kvalitet

Utvecklingsbehov

- Många lärare men få disputerade som ingår i "kärnan"
- Tydligare koppling mellan vetenskaplig teori och beprövad erfarenhet
- Professionskompetens saknas inom förskoleklass
- Viss samläsning F-3 och 4-6 behöver utvecklas
- Koppling forskning och utbildning behöver stärkas
- Kunskaper/färdigheter gällande vetenskapliga metoder och kritiskt tänkande behöver stärkas
- Mer undervisning inom ämnesdidaktik och metodik

Goda exempel

- ✓ Uppbyggnad av VFU (handledarutbildning/övningskolor)
- ✓ Lärcentrum (distans)
- ✓ Kollegial samverkan
- ✓ Progressions/bedömningsmatriser som verktyg
- ✓ Tydlig länkning mål, aktiviteter och examination
- ✓ Vetenskaplig och professionsrelaterad kompetens
- ✓ Mångkulturella klassrummet
- ✓ Lärarutbildningarna är jämställdhetsintegrerade

Pågående utvärderingar, lärare

- Utvärdering av 104 ämneslärarutbildningar pågår, beslut i feb 2020
- Utvärdering av yrkeslärarutbildningar beslut årsskiftet 2020-2021

Frågor?